

Miljøministeriet
Naturstyrelsen

Mål og ønsker til naturplejen

-og nogle konkrete initiativer fra Naturstyrelsen

Oplæg til Videncentret for Landbrugs temadag om naturpleje
26. november 2013

Søren Hald, Naturstyrelsen
Ringkøbing.

midt
regionmidtjylland

Derudover har projektet fået støtte fra Kvægafgiftsfonden, Region Midtjylland samt kommunerne Ringkøbing - Skjern, Skive, Holstebro og Randers.

Se 'European Agricultural Fund for Rural Development' (EAFRD)

Rammer for naturplejen

Rammerne for naturplejen sættes af

- Lovgivningen om naturbeskyttelse især Natura 2000 og naturbeskyttelseslovens § 3, men også konkrete fredninger mv .
- De politiske målsætninger, der er for naturen og dens tilstand.
- De støtteordninger der afsættes til den konkrete plejeindsats gennem tilskud i landdistriktsprogrammet mv.

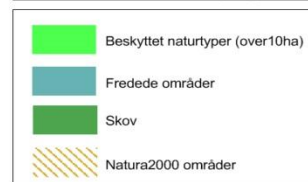
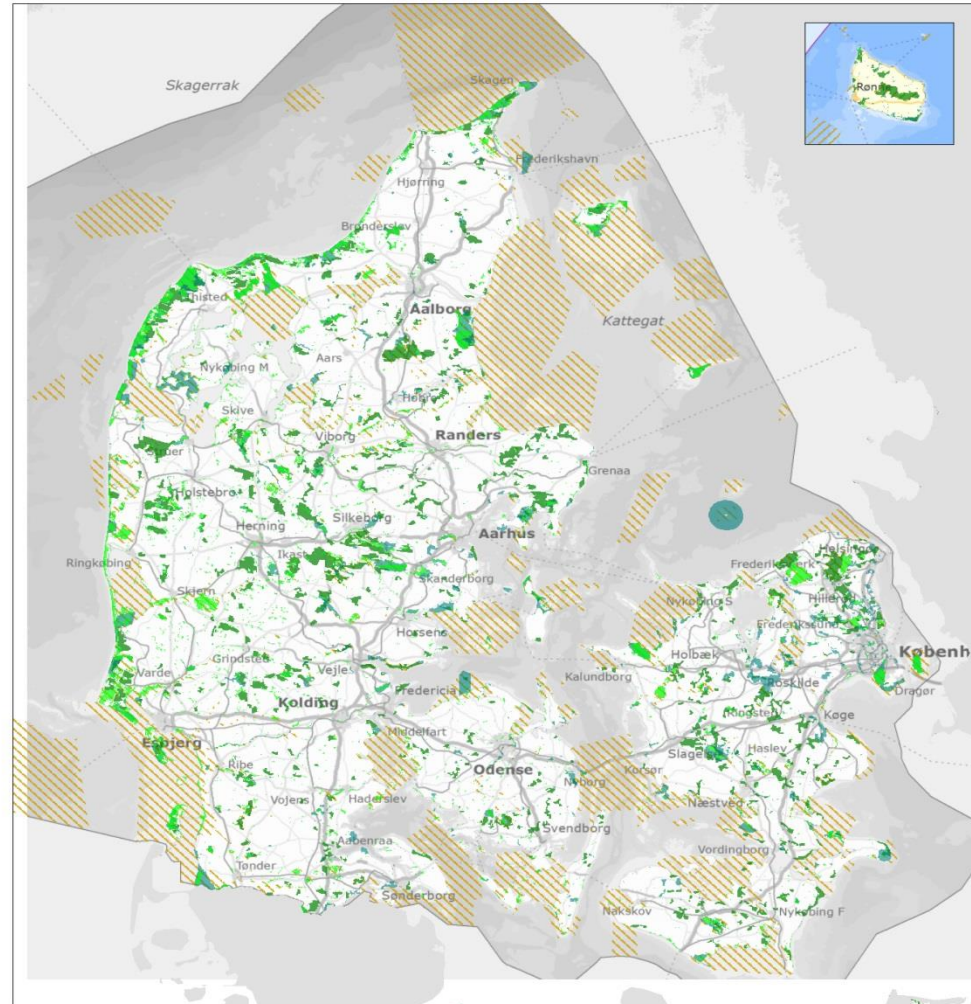
Tal om naturpleje

- Det plejekrævende areal udgør samlet set ca. 342.000 ha (beskyttet natur), hvoraf ca. 133.000 ha findes i Natura 2000-områder og ca. 209.000 ha findes uden for.
- Antallet af plejekrævende lokaliteter i DK overstiger 122.000 og gns-størrelsen er ca. 2,8 ha. 85 % af de plejekrævende lokaliteter er mindre end 5 ha.
- Mange naturarealer er beliggende nær hinanden og kan forvaltes samlet.
- 80 % af det plejekrævende areal er i privat eje.

Natura 2000

- Omfatter ca. 9 % af Danmarks areal
- Natura 2000 planer sætter rammer for aktiv forvaltning af naturen
- Kommunerne udarbejder handleplaner, der udmønter Natura 2000 planerne
- Staten udarbejder plejeplaner for egne arealer
- Ansvar for naturplejen i Natura 2000-områder er hos staten på statens arealer og hos kommunerne på private arealer.

Danmarks eksisterende natur

Mål for naturpleje i Natura 2000

De 4 sigtelinier – hvoraf den første lyder:

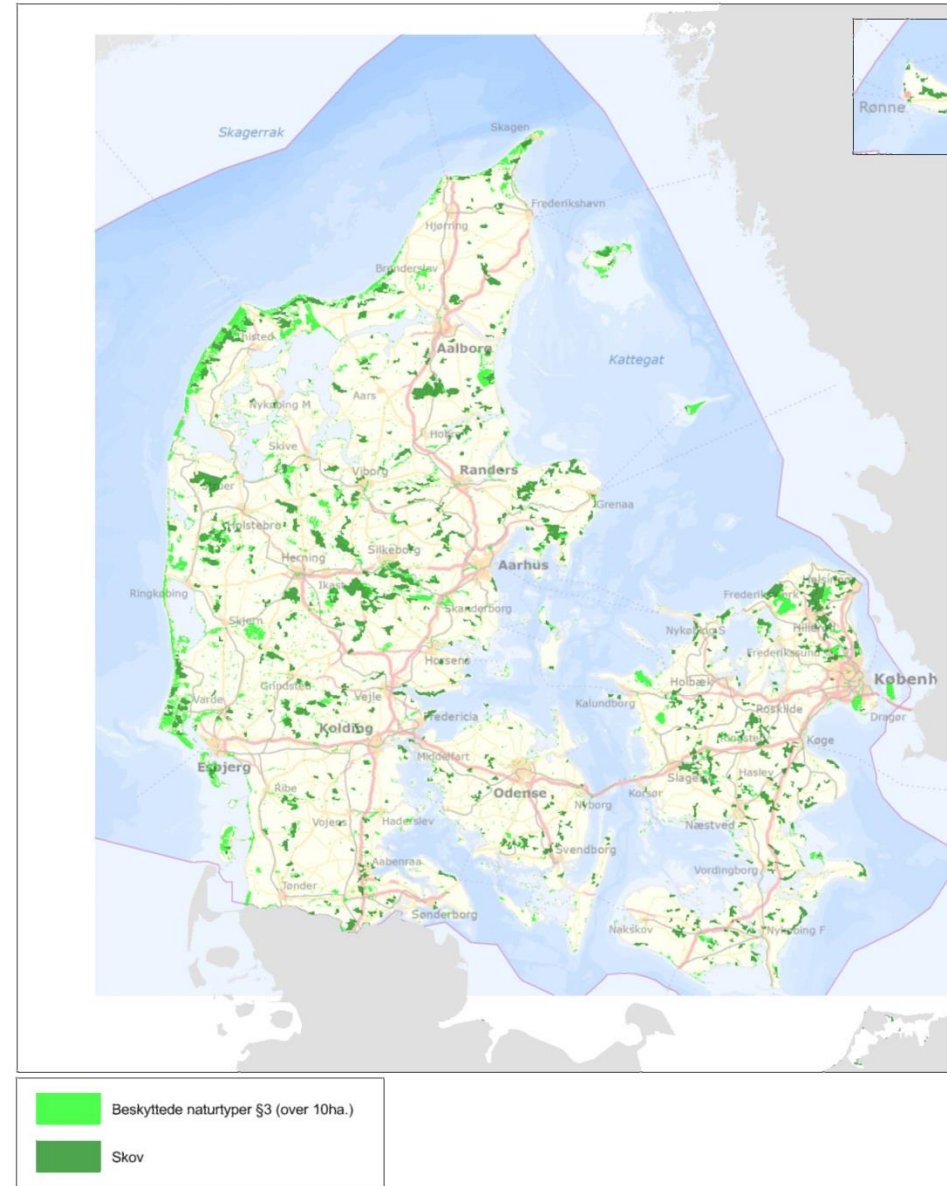
”Sikre **naturtilstanden** på eksisterende naturarealer og for arter - typisk gennem en vedvarende ekstensiv drift”

Konkret udmøntning i Grøn Vækst-aftalen:

- ved udgangen af 2015 med tilskud via LDP er 110.000 ha under naturpleje i Natura 2000-områder
- I Natura 2000 er der afsat tilskud via LDP til rydning af op mod 32.000 ha med henblik efterfølgende naturpleje (de 32.000 ha bliver en delmængde af de 110.000 ha). Endvidere er der afsat midler i LDP til projekter der kan fremme naturlig vandstand på 18.500 ha.

§ 3-naturen

- § 3-naturen udgør omkring 10 % af DKs areal
- 43 % af § 3-naturen ligger i Natura 2000-områderne
- Offentlige myndigheder skal pleje egne § 3-områder
- Private har ikke pligt til pleje

Mål for naturpleje § 3-natur

- I Grøn Vækst aftalt, at der årligt skal være mulighed for tilskud til 40.000 ha med § 3-arealer uden for Natura 2000-områder (et-årigt tilskud)
- Ordningen til naturpleje ophører fra 2015 og målet om pleje af de 40.000 ha med § 3-arealer uden for Natura 2000-områder forventes helt eller delvist overflyttet til den 5-årige ordning under LDP.

Hvem gør hvad?

Rammerne:

- Staten sætter de overordnede rammer, herunder:
  - Natura 2000 planer
  - Tilskudsordninger
  - Bidrager til information, kampagner, projekter
- Kommunerne er myndighed på naturbeskyttelsesloven
  - laver handleplaner på Natura 2000.

Konkret naturpleje:

- Offentlige lodsejere har pligt til at pleje §3
- Staten gennemfører indsatsen i Natura 2000 på egne arealer
- På private arealer gennemføres naturplejen i overvejende grad via tilskudsordningerne

Konkrete initiativer fra Naturstyrelsen

www.beskyttedenaturtyper.dk

- små korte film (4-8 min) om naturbeskyttelse og naturpleje (eksempler):

”Hvordan styrker vi naturens artsrigdom”.

”Rewilding – tilbage til naturen” om naturpleje med udsætning af store græssende dyr.

”Kogræsning som naturpleje” er en succeshistorie om etablering af kogræsning som naturpleje.

”Høslet som naturpleje” om fordelene ved leslåning og høsletlaug.

∟

Naturplejeportal

En portal på Naturstyrelsens hjemmeside

- Rettet mod kommunerne og private der er ansvarlige for naturpleje
- Omfatter alle § 3-naturtyper, småbiotoper og egekrat
- Indeholder konkrete anvisninger på plejemetoder
- Udgangspunkt i diagnose af problemerne
- Målsætning for naturplejen

Konkrete initiativer fra Naturstyrelsen (fortsat)

Projekt Naturpleje som driftsgren

- Samarbejde mellem Landbrug og Fødevarer, Aage V Jensens fonde, Naturerhvervsstyrelsen, og Naturstyrelsen 2012 - 2014

Naturpleje skal udvikles til en økonomisk bæredygtig driftsgren – projekt i to faser.

Fase 1. Analyse af problemet omfang

Rapport 2012 : Analyse af behovet for græsning og høslet på beskyttede naturarealer

Fase 2. På baggrund af fase 1 se på modeller for at skabe positiv økonomi i naturpleje - Græsning og høslet

Tak for opmærksomheden

Søren Hald

Kontorchef

Naturstyrelsen Ringkøbing

Dir tlf.: (+45) 72 54 37 72

Mobil: (+45) 22 88 99 90

shd@nst.dk